

UDK 811.163.42:373.45:811.111

811.161.1:373.45:811.111

Izvorni znanstveni članak

Rukopis primljen 11. X. 2010.

Prihvaćen za tisak 13. XII. 2010.

Ivo Fabijanić

Odjel za anglistiku

Sveučilište u Zadru

Obala kralja Petra Krešimira IV., br. 2, HR-23000 Zadar

ivo.fabijanic@unizd.hr

REINTERPRETACIJA ELIPSE U FORMIRANJU ANGLIZAMA

U radu se analiziraju eliptični oblici anglizama u ruskome i hrvatskome jeziku i dopunjuje pristup njihove dosadašnje kvalifikacije i klasifikacije. Preciznijim definicijama stupnja elipse u anglizmu predlaže se jednostavnije i jasnije određivanje njihovih granica i razlika. Na temelju rezultata analize anglizama uočene su nove mogućnosti u njihovu formiranju. U formiranju eliptičnoga oblika anglizma nije nužno samo ispuštanje određenih elemenata, već se eliptični oblik anglizma može formirati i s pomoću kombinacija drugih tvorbenih načina: kombinacijom elipse i supstitucije, elipse i kompozicije, elipse i adicije, elipse, supstitucije i adicije, elipse, supstitucije i kompozicije te kombinacijom elipse, adicije i kompozicije.

1. Uvod

Elipsa podrazumijeva proces ispuštanja dijelova rečenice i izraza ili dijelova pojedinih riječi. U užem smislu elipsa se definira kao semantička promjena u kojoj se u procesu gubljenja jednog elementa fraze ili riječi njezino značenje može, ali i ne mora, promijeniti. Prijašnja istraživanja funkcije elipse u formiranju anglizama pokazala su da je elipsa u procesu transfera odnosno adaptacije engleskih modela vrlo čest i produktivan proces te se o njoj govori kao o generatoru anglizama u europskim jezicima¹. Ovaj rad oslanja se na rezultate provedenoga istraživanja adaptacije anglizama u ekonomskom nazivlju u ru-

¹ v. Filipović 1998: 75.

skom i hrvatskom jeziku², a sukladno teoretskim postavkama Rudolfa Filipovića³ kojima se razlikuje primarna od sekundarne adaptacije anglizama i prema trostupnjevitoj podjeli formiranja elipse u jeziku primaocu, u radu se analiziraju eliptični oblici anglizama i dopunjuje pristup dosadašnjoj kvalifikaciji i klasifikaciji. Isto tako, analiza će pokazati da u formiranju elipse u anglizmima u ruskom i hrvatskom jeziku nije nužno samo ispuštanje određenih elemenata, nego da se eliptični oblik anglizma može formirati i s pomoću kombinacija drugih tvorbenih načina: kombinacijom elipse i supstitucije, elipse i kompozicije, elipse i adicije, elipse, supstitucije i adicije, elipse, supstitucije i kompozicije te kombinacijom elipse, adicije i kompozicije. U radu je analizirano 117 elipsom formiranih anglizama u ruskom i hrvatskom jeziku. Od tog broja, na one formirane primarnom adaptacijom, odnosi se u ruskom 21, a u hrvatskom 12 anglizama te sekundarnom adaptacijom u ruskom 38, a u hrvatskom 34 replike. Navedeno je i 12 leksema kod kojih je elipsa provedena u jeziku davaocu. Prema vrstama riječi svi su analizirani anglizmi imenice osim jednog glagola – *спонсировать*.

U prilogu na kraju rada navedena su i značenja anglizama formiranih elipsom u jezicima primaocima. Njihovo nizanje u prilogu prati podjelu u tablicama unutar rada s primjerima prvog, drugog i trećeg stupnja elipse te s primjerima kombiniranja načina tvorbe.

Nekoliko je razloga zbog kojih je istraživanje provedeno. Prije svega, na temelju rezultata analize anglizama uočene su nove mogućnosti u njihovu formiranju elipsom. Osim slučajeva u kojima se ispuštaju sufiksi i određene vrste riječi koje se u dosadašnjim istraživanjima nisu navodile, uočena je i svojevrsna varijabilnost u njihovoj tvorbi. Ne samo da se ti anglizmi tvore elipsom, nego se s njom kombiniraju i određeni drugi tvorbeni načini. Nadalje, slučajevi kod kojih elipsa nije provedena u jeziku davaocu i kod kojih je došlo do promjene značenja u jeziku primaocu također su potvrdili potrebu reinterpretacije prijašnjih rezultata. I konačno, preciznijim definicijama stupnja elipse u anglizmu predlaže se jednostavnije određivanje njihovih granica i razlika da bi nove defi-

² Istraživanje je provedeno u okviru doktorske disertacije *Anglizmi u ruskoj i hrvatskoj ekonomskoj terminologiji*. Temeljni korpus analiziranih anglizama iz ekonomske terminologije sastoji se od 1109 osnovnih oblika anglizama, 369 izvedenica i 246 varijanata nastalih prema osnovnom obliku – ukupno 1724 anglizma. Od tog broja, na anglizme u ruskom odnose se 542 osnovna oblika, 187 izvedenica i 92 varijante, a u hrvatskom – 567 osnovnih oblika anglizama, 182 izvedenice i 154 varijante. Od ukupnog broja analiziranih anglizama ima otprilike 5% elipsom formiranih replika.

³ v. Filipović 1986.; Filipović, Menac 2005: 63.

nicije bile u skladu s drugim definicijama na jezičnim razinama na kojim se od-
vija adaptacija *transferonima*⁴.

2. Analiza

Razlikovanje primarnih od sekundarnih promjena ima za rezultat tročlanu
podjelu adaptacije anglizama: a) *nulta adaptacija*, b) *primarna adaptacija* i c)
sekundarna adaptacija. Primijenjena u analizi elipse, ta podjela pruža moguć-
nost razrade stupnja elipse u procesu jezičnog transfera. Postoje tri stupnja elip-
se: a) *prvi stupanj elipse ili nulta adaptacija*, b) *drugi stupanj elipse ili primar-
na adaptacija* i c) *treći stupanj elipse ili sekundarna adaptacija*⁵.

2.1. *Prvi stupanj elipse ili nulta adaptacija* označuje da je elipsa prije svega
bila primijenjena u jeziku davaocu. To znači da je jedan element anglizma, npr.
određeni član, ispušten još u modelu prije početka procesa transfera, npr. *the
big board* > *big board*. Na osnovi tako oblikovanih eliptičnih modela nastali su
i oblici eliptičnih replikâ. Modeli od kojih su nastale replike formirane prvim
stupnjem elipse su: *big board*, *biz*, *DAX*, *dummy*, *Euronet*, *PHARE*, *piggyback*,
put, *racket*, *retail bank*, *superprofit*, *lag*.

U analiziranim anglizmima iz ekonomskog nazivlja u ruskom i hrvatskom,
ispušteni mogu biti: engleski određeni član, npr. (*the*) *big board*; zadnji dio ko-
rijena riječi, npr. *биз(нес)*, *biz(nis)*⁶; engleski vezani morfemi *-eer* i *-ing*, npr.
рәкет(-eer-ing); engleski vezani morfem *-ing* u drugom elementu sintagme, npr.
retail bank(ing); prvi element sintagme, npr. *лаг*⁷, *lag*; drugi element sintagme,
npr. *nym*⁸; drugi i treći element imeničke sintagme – engleskoga modela, npr.
DAX (STOCK INDEX) te zadnji dio prvog elementa sintagme, npr. *super(normal)
profit(s)*⁹. Svi navedeni elementi ispušteni su još u engleskome modelu.

Filipovićevo polazište u određivanju prvog stupnja elipse ili nulte adaptacije
pretpostavlja primjenu elipse u jeziku davaocu i transfer anglizama bez formal-

⁴ Naziv *transferonim* uveli smo u članku *Ortografija osnovnoga oblika rusizma u englesko-
me jeziku* (u tisku). Naša je pretpostavka da taj naziv bolje odgovara opisu prelaska leksičkih ele-
menata jednoga jezika u drugi jezik od naziva *posuđenica*. Prema tomu, *transferonim* (transfer,
prema latinskome *transfere* – prenositi + *onim*) je leksička jedinica prenesena iz jednoga u dru-
gi jezik, čijim se razinama više ili manje prilagođava.

⁵ v. Filipović 1986.; Filipović 1998.; Filipović, Menac 2005.

⁶ Primarni anglizmi imaju oblik *бизнес* odnosno *biznis*.

⁷ Primarni anglizam ima oblik *временной лаг*.

⁸ Zanimljivo je da se u primarnoj adaptaciji ovaj anglizam transferira kao *опцион нум*, da-
kle s obrnutim redoslijedom elemenata od onoga koji je u modelu (*put option*).

⁹ Potrebno je napomenuti da je ovaj anglizam nastao i kompozicijom odnosno ujedinjenjem
dvaju eliptičnih oblika, o čemu će biti više riječi u kasnijoj raspravi.

nih morfoloških ili semantičkih promjena. Naše polazište u određivanju obilježja prvog stupnja elipse ne pretpostavlja samo prethodno izvršenu elipsu u modelu nego i nepostojanje vezanih morfema jezika davaoca u anglizmu (npr. *буз*, *biz* ili *лаг*, *lag*).

Klasifikacija primjera elipse u anglizmima iz ruskog i hrvatskog ekonomskog nazivlja počinje od punog oblika modela, nastavlja se eliptičnim oblikom u engleskom modelu te replikom u ruskom i hrvatskom odnosno u onom jeziku u kojemu je replika zabilježena. Osjenčanim kvadratićima označava se odsutnost primjera anglizma formiranog elipsom.

PRVI STUPANJ ELIPSE ili NULTA ADAPTACIJA			
MODEL	ELIPSA U MODELU	REPLIKA U RUSKOM	REPLIKA U HRVATSKOM
BIG BOARD, THE ¹⁰	BIG BOARD		<i>big board</i>
BUSINESS	BIZ	<i>буз</i>	<i>biz</i>
DAX STOCK INDEX	DAX		<i>DAX</i>
DUMMY VARIABLE	DUMMY		<i>dummy</i>
EURONET WORLDWIDE	EURONET	<i>Евронет</i>	<i>Euronet</i>
PHARE PROGRAMME	PHARE		<i>PHARE</i>
PIGGYBACK EXPORTING	PIGGYBACK		<i>piggyback</i>
PUT OPTION	PUT	<i>пут</i>	
RACKETEERING	RACKET	<i>рәкет</i>	
RETAIL BANKING	RETAIL BANK		<i>retail bank</i>
SUPERNORMAL PROFITS	SUPERPROFIT		<i>superprofit</i>
TIME LAG/S	LAG	<i>лаг</i>	<i>lag</i>

Svi su anglizmi formirani prvim stupnjem elipse zadržali značenje modela osim anglizma *lag*¹¹ koji je prošao kroz stupanj proširenja značenja u polju. Prema značenju iz rječnika *A Dictionary of Economics*, *time lag* označava: *kašnjenje s aktivnostima u realnoj ekonomiji i u ekonomskim modelima (...)*. U hrvatskom je najprije adaptirano osnovno značenje iz modela: *zadržska, kašnjenje*

¹⁰ Engleski model izvorno glasi *The Big Board*, a u našoj analizi, radi preglednosti abecednoga niza prikaza modela, određeni član *the* navodi se nakon imeničke sintagme, tj. *Big Board, The*. Tako je i s ostalim primjerima kod kojih je u modelu određeni član, npr. *Financial Times, The; Baltic Exchange, The* ili *Economist, The*.

¹¹ Za anglizme *lag*, *контролинг* i *холдинг* u odjeljku 2.2. te *менеджеризм* i *шоп-тур* u odjeljcima 4.1. i 4.5. autor članka preveo je njihove definicije iz engleskih i ruskih rječnika.

(u gospodarstvu), a naknadno je ono prošireno u polju pa označava: *u financijama, plaćanje duga nakon isteka roka*.

2.2. *Drugim stupnjem ili primarnom adaptacijom* nastaje elipsa pri transferu engleskih modela u jezike primaoca, ruski i hrvatski. Takva vrsta transfera, prema zaključcima o formiranju elipse u prijašnjim istraživanjima¹², podrazumijevala je nepostojanje eliptičnoga oblika modela. Međutim, jedan od važnijih uvjeta za uvrštenje eliptičnoga oblika anglizma u skupinu onih koji su formirani drugim stupnjem odnosno primarnom adaptacijom, prema našem mišljenju, jest upravo uvjet prenošenja odnosno zadržavanja morfoloških elemenata jezika davaoca u transferonimima. Na taj način izjednačava se kvalifikacija stupnjeva adaptacije na fonološkoj i morfološkoj razini s kvalifikacijom stupnjeva adaptacije elipse te se ujedno kao i na spomenutim razinama, može kvalitetnije razlučiti razlika između kompromisne replike i one koja je u potpunosti prilagođena sekundarnom adaptacijom odnosno trećim stupnjem elipse.

Prema niže navedenim primjerima, ispušteni mogu biti: engleski određeni član, npr. *the Baltic Exchange* > *Baltic Exchange*; prvi, drugi ili treći element sintagme, npr. *continuous compounding* > *компаундинг*; *controlling interest* > *контроллинг*, *kontrolling/controling*; *multibank holding company* > *multibankovni*¹³ *holding*; jedan ili više grafema iz modela, npr. *traveller's check* > *тревелер-чек*, *traveler's check* te prvi dio anglizma-složenice, npr. *headhunting* > *хантинг*¹⁴. Rijetki su slučajevi u kojima su uključene dvije vrste ispuštanja elemenata. Kod anglizma *свопинг* koji je nastao prema modelu *bond swapping* ispušten je prvi element sintagme (*bond*) i grafem <p> u drugom elementu sintagme.

Za anglizam *свопинг* moguće je očekivati argumentaciju da se ne radi o elipsi odnosno slučaju ispuštanja grafema jer je to na ortografskoj razini primjer anglizma koji je adaptiran prema izgovoru modela, a bilježi se ortografijom jezika primaoca. Međutim, ako ga usporedimo s anglizmom *контроллинг*, vidjet ćemo da takav način uvrštavanja odnosno neuvrštavanja eliptičnih oblika ne odgovara stvarnim činjenicama. Naime, anglizam *контроллинг* nastao je kombinacijom adaptacije ortografije modela i izgovora u jeziku primaocu, a to znači da je, hipo-

¹² v. bilješku 5.

¹³ Anglizam *multibankovni holding*, prema našoj klasifikaciji adaptacije imeničkih sintagma, određuje se kao transferonim nastao djelomičnom transmorfemizacijom. Drugim riječima, bez obzira na činjenicu što je jedan od elemenata sintagme dobio vezani morfem jezika primaoca, a drugi je element zadržao vezani morfem jezika davaoca, takav transferonim klasificira se kao anglizam nastao djelomičnom ili kompromisnom transmorfemizacijom jer ima mogućnost daljnjega razvitka trećim stupnjem elipse ili sekundarnom adaptacijom.

¹⁴ Primarni anglizmi imaju oblike *хэдхантинг*, *хэд-хантинг*.

tetski govoreći, isto tako mogao biti adaptiran i oblik anglizma *своппинг (s dvostrukim grafemom «п»). Prema tomu, naša argumentacija uvažava i sve promjene odnosno svaku prilagodbu na ortografskoj razini, a sukladno tomu i rezultat elipse nastale ispuštanjem grafema iz modela. Utemeljenost takvog pristupa klasifikaciji elipse potvrđuje se i kod primjera *лоббист* odnosno *lobist*. Ti su anglizmi adaptirali ortografiju kombinacijom ortografije modela i izgovora replike, ali su istodobno u transferu i prilagodbi ispustili pokoji grafem. U ruskoj replici ispušten je engleski grafem «y», a u hrvatskoj replici grafemi «b» i «y».

Od zadržanih sufiksâ jezika davaoca, u ruskim odnosno hrvatskim primjerima anglizama koji su adaptirani drugim stupnjem elipse zabilježeni su sufiksi: *-ic*, *-инг/-ing*, *-ep/-er*, *-учм/-ist*, *-s* i *-š*.

Klasifikacija primjera započinje s modelom, a nastavlja se s replikama u ruskom i hrvatskom odnosno u onom jeziku u kojem je replika zabilježena.

DRUGI STUPANJ ELIPSE/PRIMARNA ADAPTACIJA		
MODEL	REPLIKA U RUSKOM	REPLIKA U HRVATSKOM
BALTIC EXCHANGE, THE		<i>Baltic Exchange</i>
BANK HOLDING COMPANY		<i>bankovni holding</i>
BOND SWAPPING	<i>своппинг</i>	
CHARTER PARTY	<i>чартер</i>	
CONTINUOUS COMPOUNDING	<i>компаундинг</i>	
CONTROLLING INTEREST	<i>контроллинг</i>	<i>kontroling, controlling</i>
ECONOMIST, THE	<i>Экономист</i>	<i>Economist</i>
FINANCIAL TIMES, THE	<i>Файнэншил таймс</i>	<i>Financial times</i>
FLOOR TRADER	<i>флотрэйдер</i>	
HEADHUNTING	<i>хантинг</i>	
HOLDING COMPANY	<i>холдинг</i>	<i>holding</i>
LANDING CHARGE	<i>лэндинг</i>	
LOBBYIST	<i>лоббист</i>	<i>lobist</i>
MULTIBANK HOLDING COMPANY		<i>multibankovni holding</i>
RIGHTS ISSUE	<i>райтс</i>	
TRAVELLER'S CHECK	<i>тревлер-чек</i>	<i>traveler's check</i>

Kroz stupanj proširenja, a time i promjene značenja, na drugom stupnju elipse prošla su samo dva anglizma. To su anglizmi *контролинг* i *холдинг*.

U *Webster's New World Finance and Investment Dictionary*, *controlling interest* definira se kao: *vlasništvo nad 50 ili više posto kompanijinih dionica s pravom glasa (...)*. U ruskom je anglizam *контролинг* formiran drugim stupnjem elipse proširio svoje značenje u broju i označava nekoliko pojmova: *Dio sustava menadžerske kontrole utemeljen na odgovornom računovodstvu, a osnovna namjena je osiguranje postizanja rezultata poduzeća i njegovih dijelova unutar planiranih ili prihvatljivih granica; Instrument planiranja; naziv odjela poduzeća, a koristi se za industrijska poduzeća u Njemačkoj i SAD; Sustav neprekidnog ocjenjivanja raznih strana djelatnosti kompanije, njezinih dijelova, rukovoditelja, radnika*. Anglizam je na semantičkoj razini preskočio primarnu adaptaciju i formirao svoja nova značenja procesom sekundarne adaptacije.

U rječniku *Dictionary of Finance and Investment Terms*, naziv *holding company* definira se kao: *Korporacija koja posjeduje dovoljan broj dionica s pravom glasa u drugoj korporaciji te tako može utjecati na upravni odbor i imati nadzor nad odlukama i poslovanjem (...)*. Elipsom formiran anglizam *холдинг* adaptirao je najprije to isto značenje – *kompanija koja upravlja i kontrolira druge kompanije*, a potom u sekundarnoj adaptaciji formirao novo značenje – *posjed, farma*.

2.3. *Nove definicije prvog i drugog stupnja elipse*. Analizirajući klasifikaciju i primjere elipse anglizama kod Filipović (1998.) i Filipović, Menac (2005.)¹⁵ i uspoređujući ih s primjerima drugoga stupnja elipse u našem korpusu, uvidjeli smo da je određene dijelove tipološke klasifikacije elipse u formiranju anglizama potrebno ponovno interpretirati.

Naše polazište u određivanju obilježja prvog stupnja adaptacije elipse ne pretpostavlja samo prethodno izvršenu elipsu u modelu već i nepostojanje vezanih morfema jezika davaoca u anglizmu. Takav je slučaj s anglizmima *биз*, *путь*, *лаг* odnosno *biz* i *lag* koji su transferirani na osnovi eliptičnih oblika engleskih modela. Obilježja drugog stupnja adaptacije elipse određena su prethodno izvršenom elipsom u modelu i nužnim postojanjem vezanih morfema jezika davaoca u anglizmu, npr. anglizam *Файнэншил тајмс* odnosno *Financial times* (< *The Financial Times*) može u jeziku davaocu imati eliptični oblik *Fi-*

¹⁵ Ovdje je potrebno spomenuti da je model *kiwi fruit* koji je u ruskome dao *киви*, a u hrvatskome *kivi*, zapravo primjer elipse nastale nultom, a ne primarnom adaptacijom, kako se navodi u spomenutom radu. To je zato jer se *kiwi fruit* i u engleskom pojavljuje u eliptičnom obliku kao *kiwi* (v. *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary* u *Encyclopaedia Britannica* iz 1998.).

nancial Times, ali zbog vezanih morfema u replici ne može se odrediti kao primjer prvog stupnja elipse nego kao primjer drugog stupnja elipse. Takva interpretacija prilagodbe anglizama oslanja se na našu klasifikaciju adaptacije anglicizama – imeničkih sintagmâ u jezicima primaocima¹⁶. Drugim stupnjem elipse mogu se osim vezanih morfema jezika davaoca, na primjer u dijelovima imeničkih sintagmâ, adaptirati i vezani morfemi jezika primaoca, npr. *-ov-n-* u *bankovni holding*.

Stoga smatramo da je potrebno dati nov opis stupnja elipse replike jer je njihovo razlikovanje prema prijašnjem opisu postalo nedovoljno jasno. Nove definicije za prvi i drugi stupanj elipse ili primarne adaptacije glase:

Prvim stupnjem elipse ili nultom adaptacijom nastaju transferonimi kod kojih ispuštanje jednog ili više elemenata može, ali ne mora, biti izvršeno u modelu; koji mogu, ali ne moraju, promijeniti značenje i koji ne prenose morfološke elemente jezika davaoca.

Drugim stupnjem elipse ili primarnom adaptacijom nastaju transferonimi kod kojih ispuštanje jednog ili više elemenata može, ali ne mora, biti izvršeno u modelu; koji mogu, ali ne moraju, promijeniti značenje te koji prenose i adaptiraju određene morfološke elemente iz jezika davaoca ili se koriste morfološkim elementima jezika primaoca.

Prema tomu, bitna odrednica razlikovanja prvog od drugog stupnja elipse u anglicizmima upravo je njihova morfološka struktura odnosno transferirani ili netransferirani morfološki elementi iz jezika davaoca, a ne samo činjenica o postojanju ili nepostojanju eliptičnog oblika u modelu. Tako prilagođene definicije ujedno su kompatibilnije definicijama stupnjeva transmorfemizacije jer uvažavaju nulte i kompromisne promjene transferonima na morfološkoj razini (tj. postojanje ili nepostojanje vezanoga morfema jezika davaoca u replikama u jeziku primaocu). Isto tako, one se slažu i s našom podjelom promjenâ u anglicizmima – imeničkim sintagmama u kojima, sukladno definiranoj kvalifikaciji, različiti morfološki elementi preneseni iz jezika davaoca ili morfološki elementi jezika primaoca, utječu na razlikovanje stupnja adaptacije anglicizama¹⁷.

2.4. *Treći stupanj elipse ili sekundarna adaptacija* djeluje u formiranju sekundarnih anglicizama koji su po svojoj definiciji riječi ili izrazi sastavljeni od engleskih elemenata, međutim, nisu engleske riječi ni izrazi i ne nalaze se u en-

¹⁶ v. članak *Transmorfemizacija imeničkih sintagma na primjeru anglicizama u ruskoj računalnoj terminologiji* (2007.), a o novim definicijama adaptacije anglicizama – imeničkih sintagmâ u ruskom i hrvatskom bit će riječi na drugom mjestu.

¹⁷ v. Fabijanić 2007.

gleskom rječniku. Često se još nazivaju i pseudoanglizmi¹⁸. Proces formiranja sekundarnih anglizama počinje u primarnoj adaptaciji kad se engleski model potpuno integrira u sustav jezika primaoca. Takav se anglizam može dalje razvijati kao svaka domaća riječ i može proći još jednu adaptaciju. Tijekom sekundarne adaptacije može djelovati i treći stupanj elipse kojom se formiraju sekundarni anglizmi¹⁹. Osim ispuštanja početne i zadnje riječi u primarnom anglizmu²⁰, istraživanje je pokazalo da se pseudoanglizam može formirati i ispuštanjem drugih sufiksâ iz modela (osim sufiksa *-ing*), dodavanjem sufiksâ jezika primaoca ili grafema.

U tvorbi pseudoanglizama ispušteni mogu biti: grafemi iz modela, npr. grafemi <l> i <m> u primjerima *traveller's check* > *тревлер-чек*, *lump sum* > *лансум*; prvi element imeničke sintagme, npr. *financial pyramid* > *пирамида*; drugi element sintagme, npr. *delivery order* > *деливеру*; engleski sufiksi *-ed/-d*, *-ing* i *-s* u prvom elementu sintagme, npr. *crossed check* > *кросс-чек*, *leveraged lease* > *leverage lease*, *shopping trip* > *шон-трип*, *traveller's check* > *тревлер-чек/traveller ček*; pluralni nastavak *-s*, npr. *CONSOLS* > *consol*; sufiks *-y*, npr. *duopoly* > *дуопол*; početni dio složenice, npr. *duty-free shop* > *фри шоп*.

Rijetki su anglizmi s prenesenim sufiksima jezika davaoca ili s dodanim sufiksima jezika primaoca. Takav je slučaj s prenošenjem sufiksa *-y* u pseudoanglizmu *деливеру*, s dodavanjem hrvatskoga sufiksa *-k-* u anglizmu *multinacionalka* te s ruskim sufiksima *-up-ova-* i *-n-* u anglizmu *спонсировать* ili *спонсирование*.

Klasifikacija primjera započinje s modelom, a nastavlja se s replikama (pseudoanglizmima) u ruskom i hrvatskom odnosno u onom jeziku u kojem je replika zabilježena.

¹⁸ v. Filipović 1985., 1986: 193–194; 1990: 19–21.

¹⁹ v. Filipović, Menac 2005: 65.

²⁰ v. Filipović 1998: 78.

TREĆI STUPANJ ELIPSE/SEKUNDARNA ADAPTACIJA		
MODEL	REPLIKA U RUSKOM	REPLIKA U HRVATSKOM
BULLDOG SECURITIES		<i>buldozi</i>
CONSOLS		<i>consol</i>
CROSSED CHECK	<i>кросс-чек</i>	
DELIVERY ORDER	<i>деливери</i>	
DUOPOLY		<i>duopol</i>
DUTY-FREE SHOP		<i>duty free</i> <i>fri šop</i>
FINANCIAL PYRAMID	<i>пирамида</i>	
FORWARD CONTRACT	<i>форвард</i>	
LEVERAGED LEASE		<i>leverage lease</i>
LUMP SUM	<i>лансум</i>	
MOODY'S	<i>Муди</i>	
MULTINATIONAL COMPANY		<i>multinacionalka</i>
PUBLIC RELATIONS	<i>публик-релейшн</i>	
SPONSOR	<i>спонсировать</i>	
TRAVELLER'S CHECK	<i>тревлер-чек</i>	<i>traveller ček</i>

Obično u procesu prilagodbe anglizmi formiraju svoje kompromisne oblike u primarnoj adaptaciji. Rjeđe se događa izravno formiranje elipse anglizama sekundarnom adaptacijom, kao što je slučaj s anglizmima *Экономист/Economist* ili *контролинг/kontrolling*. Poneki sekundarni anglizmi formiraju se ispuštanjem prvog elementa u primarnom anglizmu:

MODEL	PRIMARNI ANGLIZAM (ruski/hrvatski)	SEKUNDARNI ANGLIZAM (ruski/hrvatski)
DELIVERY ORDER	<i>ордер деливери</i>	<i>деливери</i>
DUTY-FREE SHOP	<i>duty free shop</i>	<i>fri šop</i>
FINANCIAL PYRAMID	<i>финансовая пирамида</i>	<i>пирамида</i>

Drugi sekundarni anglizmi formiraju se gubljenjem drugog elementa primarnog anglizma:

MODEL	PRIMARNI ANGLIZAM (ruski/hrvatski)	SEKUNDARNI ANGLIZAM (ruski/hrvatski)
DUTY-FREE SHOP	<i>duty free shop</i>	<i>duty free</i>
FORWARD CONTRACT	<i>форвардный контракт</i>	<i>форвард</i> ²¹
MULTINATIONAL COMPANY	<i>multinacionalna kompanija</i>	<i>multinacionalka</i> ²²

U trećoj skupini nalaze se sekundarni anglizmi koji su formirani ispuštanjem sufiksa jezika davaoca i/ili dodavanjem sufiksa jezika primaoca u primarnom anglizmu, npr.:

MODEL	PRIMARNI ANGLIZAM (ruski/hrvatski)	SEKUNDARNI ANGLIZAM (ruski/hrvatski)
CONSOLS	<i>CONSOLS</i>	<i>consol</i>
CROSSED CHECK	<i>кросс-чек</i>	<i>кроссированный чек</i>
DUPOLY	<i>duopoly</i>	<i>duopol</i>
LEVERAGED LEASE	<i>leveraged lease</i>	<i>leverage lease</i>
MOODY'S	<i>Муди</i>	
PUBLIC RELATIONS	<i>публик релейинз</i>	<i>публик-релейин</i>
TRAVELLER'S CHECK	<i>traveler's check</i>	<i>traveller ček</i>

Poneki anglizam adaptira se sekundarnom adaptacijom kao pseudoanglizam i to ispuštanjem grafema iz primarnog anglizma, npr:

MODEL	PRIMARNI ANGLIZAM (ruski)	SEKUNDARNI ANGLIZAM (ruski)
LUMP SUM	<i>ламсам</i> ²³	<i>лапсум</i>

2.5. *Nova definicija trećeg stupnja elipse.* Navedeni primjeri i njihova analiza omogućuju nam definiranje trećeg stupnja elipse odnosno sekundarne adap-

²¹ Prvi element imeničke sintagme – primarnog anglizma u sekundarnoj adaptaciji gubi sufiks *-н-* i nastavak *-ый*.

²² Prvi element imeničke sintagme – primarnog anglizma u sekundarnoj adaptaciji gubi sufiks *-н-* i dobiva sufiks *-к-*.

²³ Zabilježene su i varijante primarnoga anglizma *ламсам* – *ламсум* i *люмпсум*.

tacije anglizama (pseudoanglizama). *Trećim stupnjem elipse ili sekundarnom adaptacijom nastaju transferonimi kod kojih je ispuštanje jednog ili više elemenata izvršeno u jeziku primaocu; koji mogu, ali ne moraju, promijeniti značenje i koji mogu, ali ne moraju, prenijeti i adaptirati morfološke elemente jezika davaoca ili se koristiti morfološkim elementima jezika primaoca.*

3. Sinteza

Radi jasnijeg prikaza stupnjeva formiranja elipse u procesu jezičnoga transfera, donosimo sintetizirani pregled promjena na temelju provedene analize anglizama.

	ELIPSA U MODELU	MORFOLOŠKA STRUKTURA	SEMANTIČKA PROMJENA
PRVI ST./NULTA AD.	+/-	–	+/-
DRUGI ST./PRIM. AD.	+/-	+	+/-
TREĆI ST./SEK. AD.	–	+/-	+/-

U redcima su navedeni prvi, drugi i treći stupanj elipse odnosno nulta, primarna i sekundarna adaptacija anglizama, a u stupcima se nalaze podatci o provedenoj ili neprovedenoj elipsi u modelu, adaptiranim ili neadaptiranim morfološkim elementima jezika davaoca odnosno korištenim morfološkim elementima jezika primaoca te promjeni značenja ili nultoj ekstenziji značenja anglizama u jeziku primaocu.

Trima stupnjevima adaptacije elipse u formiranju anglizama zajednička je mogućnost promjene značenja replike u odnosu na značenje modela ili transfer značenja modela. Primjena elipse u modelu karakteristična je za prvi i drugi stupanj odnosno za nultu i primarnu adaptaciju anglizama, a za treći stupanj nije jer je riječ o pseudoanglizmima. Adaptacija morfoloških elemenata jezika davaoca i primaoca karakteristična je za drugi i djelomično za treći stupanj, ali ne i za prvi stupanj elipse.

4. Kombiniranje tvorbenih načina pseudoanglizama

Pseudoanglizmi su, kako je definirano u odjeljku 2.4., riječi ili izrazi sastavljeni od engleskih elemenata koji nisu engleske riječi ni izrazi i ne nalaze se u engleskom rječniku. Kod određenog broja pseudoanglizama prisutno je spajanje više tvorbenih načina u njihovu formiranju. Oni su prije svega ispustili jedan ili više grafema odnosno dijelova riječi, a po načelu kombiniranja, u njihovo-

voj daljnjoj adaptaciji sudjelovali su i određeni drugi načini tvorbe. Po tom načelu načinâ tvorbe, pseudoanglizmi su podijeljeni u skupine onih koji se tvore kombinacijom elipse i supstitucije, kombinacijom elipse i kompozicije, elipse i adicije, kombinacijom elipse, supstitucije i adicije, zatim kombinacijom elipse, supstitucije i kompozicije te kombinacijom elipse, adicije i kompozicije.

Klasifikacija započinje s modelom od kojeg je anglizam nastao, a nastavlja se s oblikom primarnoga anglizma u jeziku u kojem je zabilježen. Nakon toga slijede replike u ruskom i hrvatskom jeziku.

Kombinacija elipse i supstitucije. Kombinacijom elipse i supstitucije nastaju pseudoanglizmi kod kojih je ispušten jedan engleski sufiks ili grafem (sufiks *-ite*; grafemi ⟨a⟩, ⟨Ц⟩) i zamijenjen drugim engleskim sufiksom ili grafemom (*-ist*; grafem ⟨e⟩, ⟨C⟩) ili sufiksom iz jezika primaoca (*-zam*). Ponekad se supstitucijom zamjenjuje latinički grafem istim ćirilčkim grafemom (*i > u*), ili se jedan anglizam zamjenjuje drugim anglizmom koji u engleskome nema isto značenje (*bubble > бум*). Pseudoanglizam *менеджеризм* izgubio je engleski sufiks *-ship* koji je zamijenjen istovrijednim sufiksom *-изм*. Slična je situacija i s pseudoanglizmima *рейганизм* i *reganizam* kod kojih je sufiks *-изм/-izam* zamijenio drugi dio složenice *reaganomics* (*-nomics*).

PSEUDOANGLIZMI FORMIRANI ELIPSOM I SUPSTITUCIJOM			
MODEL	PRIMARNI ANGLIZAM	REPLIKA U RUSKOM	REPLIKA U HRVATSKOM
BUBBLE	<i>бабл</i>	<i>бум</i>	
CIF	<i>ЦИФ</i>	<i>СИФ</i>	
LEVERAGED BUYOUT			<i>leveraged buyout</i>
LUDDITE	<i>ludit,</i> <i>луддит</i>		<i>ludist, ludizam</i>
MANAGERSHIP		<i>менеджеризм</i>	
REAGANOMICS	<i>рейганомика,</i> <i>reganomika</i>	<i>рейганизм</i>	<i>reganizam</i>

Stupanj proširenja značenja u sekundarnoj adaptaciji prošao je pseudoanglizam *менеджеризм*. U engleskome, kako se navodi u rječniku *Oxford Business English Dictionary for learners of English*, *managership* označava: *upravljanje i nadziranje posla, prodavaonice/trgovine, odjela neke organizacije, projek-*

ta (...), a u ruskom je, osim transferiranog osnovnog značenja, *менеджеризм* razvio novo značenje: *tijek, pravac ekonomske misli koji proučava i razmatra upravljačku ulogu menadžera u ekonomiji*.

4.2. *Kombinacija elipse i kompozicije*. Kombinacijom elipse i kompozicije nastaje pseudoanglizam kod kojeg je došlo do ispuštanja određenoga člana, dije-la prvog elementa sintagme, drugog elementa sintagme i spajanja dijela prvog elementa s trećim elementom sintagme.

PSEUDOANGLIZMI FORMIRANI ELIPSOM I KOMPOZICIJOM			
MODEL	PRIM. ANGLIZAM	REPL. U RUS.	REPL. U HRV.
EUROPEAN CENTRAL BANK, THE			<i>Eurobanka</i>

4.3. *Kombinacija elipse i adicije*. Tako nastaju pseudoanglizmi kod kojih se izostavljaju grafemi ili ligaturni znakovi, ili elementi sintagme iz modela, a dodaju novi grafemi koji u jeziku davaocu u tim nazivima ne postoje, npr. u kratlici *C & F* izostavlja se ampersand i umjesto njega koristi grafem *⟨A⟩*. U transferu anglizma *холдинг* dodaje se grafem *⟨Л⟩*, a izostavlja drugi element sintagme (*company*).

PSEUDOANGLIZMI FORMIRANI ELIPSOM I ADICIJOM			
MODEL	PRIM. ANGLIZAM	REPL. U RUSKOM	REPL. U HRV.
C & F		<i>КАФ</i>	
HOLDING COMPANY	<i>холдинг</i>	<i>холдинг</i>	

4.4. *Kombinacija elipse, supstitucije i adicije* formira pseudoanglizam *банковский бизнес* kod kojeg je došlo do ispuštanja engleskog sufiksa *-ing*, njegove zamjene s ruskim sufiksima *-ов-ск-* te konačno dodavanja drugog elementa sintagme u jeziku primaocu (*бизнес*). Kod pseudoanglizma *due diligence* izostavljen je grafem *⟨e⟩* i zamijenjen grafemom *⟨a⟩* te dodan grafem *⟨l⟩*.

PSEUDOANGLIZMI FORMIRANI ELIPSOM, SUPSTITUCIJOM I ADICIJOM			
MODEL	PRIM. ANGLIZAM	REPL. U RUSKOM	REPL. U HRV.
BANKING	<i>банкинг</i>	<i>банковский бизнес</i>	
DUE DILIGENCE	<i>due diligence</i>		<i>due dilligance</i>

4.5. *Kombinacija elipse, supstitucije i kompozicije.* Tom kombinacijom nastaju pseudoanglizmi kod kojih je iz modela izostavljen dio složenice ili sufiks (npr. *woman*; *-eer*, *-ing*), a replici je dodan drugi anglizam ili riječ iz nekog drugog jezika (npr. *мен* odnosno *тур*) i kompozicijom pretvoren u novu složenicu ili polusloženicu.

PSEUDOANGLIZMI FORMIRANI ELIPSOM, SUPSTITUCIJOM I KOMPOZICIJOM			
MODEL	PRIM. ANGLIZAM	REPL. U RUS.	REPL. U HRV.
BUSINESSWOMAN	<i>бизнесвумен</i>	<i>бизнеследи</i>	
RACKETEER	<i>рәкетир,</i> <i>racketer</i>	<i>рәкетмен</i>	
SHOPPING TRIP		<i>шоп-тур</i>	

Stupanj proširenja značenja u sekundarnoj adaptaciji prošao je pseudoanglizam *шоп-тур*²⁴. U engleskome *shopping trip*, prema *Oxford Business English Dictionary for learners of English*, označava: *odlaženje u prodavaonice/trgovine i kupovina stvari*, a u ruskom je proširenjem značenja u značenjskom polju pseudoanglizam *шоп-тур* razvio novo značenje – *odlazak u kupovinu izvan granica Rusije*.

4.6. *Kombinacija elipse, adicije i kompozicije.* Kombinacijom elipse, adicije i kompozicije nastaje pseudoanglizam kod kojeg se elipsom izostavljaju grafemska skupina <tw> i grafem <n>, zatim se na granici dvaju elemenata polusloženice dodaje grafem <m> te se konačno kompozicijom dodaje anglizam *man*.

PSEUDOANGLIZMI FORMIRANI ELIPSOM, ADICIJOM I KOMPOZICIJOM			
MODEL	PRIM. ANGLIZAM	REPL. U RUS.	REPL. U HRV.
GO-BETWEEN			<i>gombeeman</i>

5. Zaključak

Prijašnja istraživanja funkcije elipse u formiranju anglizama pokazala su da je elipsa u procesu transfera odnosno adaptacije engleskih modela vrlo čest i produktivan proces. U radu su analizirani eliptični oblici anglizama u ruskom i hrvatskome jeziku, a pristup njihove dosadašnje kvalifikacije i klasifikacije dopunjen je novim rezultatima istraživanja i definicijama radi boljeg razlikovanja stupnjeva njihove adaptacije. Naše polazište u određivanju obilježja pr-

²⁴ Zabilježene su i sljedeće varijante: *шопинг-тур*, *шоптур*, *шоп тур*, *шоп-тур*.

vog stupnja elipse ne pretpostavlja samo prethodno izvršenu elipsu u modelu već i nepostojanje vezanih morfema jezika davaoca u anglizmu. Obilježja drugog stupnja adaptacije elipse određena su prethodno izvršenom elipsom u modelu i nužnim postojanjem vezanih morfema jezika davaoca u anglizmu. Drugim stupnjem elipse mogu se osim vezanih morfema jezika davaoca, na primjer u dijelovima imeničkih sintagmâ, adaptirati i vezani morfemi jezika primaoca. Obilježja trećeg stupnja adaptacije elipse određena su ostalim mogućnostima transfera i adaptacije anglizma odnosno pseudoanglizma. Osim ispuštanja početne i zadnje riječi u primarnom anglizmu, pseudoanglizam se formira i ispuštanjem sufiksâ iz modela, prenošenjem sufiksa jezika davaoca ili dodavanjem sufiksa jezika primaoca te ispuštanjem grafema iz modela.

Na osnovi novih definicija elipse u formiranju anglizama trima stupnjevima njihove adaptacije zajednička je mogućnost promjene značenja replike u odnosu na značenje modela ili transfer značenja modela. Primjena elipse u modelu karakteristična je za prvi i drugi stupanj odnosno za nultu i primarnu adaptaciju anglizma, a za treći stupanj nije jer je riječ o pseudoanglizmima. Adaptacija morfoloških elemenata jezika davaoca i primaoca karakteristična je za drugi i djelomično za treći stupanj, ali ne i za prvi stupanj elipse.

U nultoj adaptaciji ispušteni mogu biti: određeni član, zadnji dio korijena riječi, vezani morfemi *-eer* i *-ing*, vezani morfem *-ing* u drugom elementu sintagme, prvi element sintagme, drugi element sintagme, drugi i treći element imeničke sintagme – engleskoga modela te zadnji dio prvog elementa sintagme. U primarnoj adaptaciji ispušteni mogu biti: određeni član, prvi, drugi ili treći element sintagme, jedan ili više grafema iz modela te prvi dio anglizma-složenice. Rijetki su slučajevi s dvjema vrstama ispuštanja elemenata (prvi element sintagme i grafem u drugom elementu sintagme). Od zadržanih sufiksâ jezika davaoca u ruskim odnosno hrvatskim primjerima anglizama koji su adaptirani drugim stupnjem elipse zabilježeni su sufiksi: *-ic*, *-uŋz/-ing*, *-ep/-er*, *-ucm/-ist*, *-s* i *-š*. U sekundarnoj adaptaciji ispušteni mogu biti: grafemi iz modela, prvi element imeničke sintagme, drugi element sintagme, engleski sufiksi *-ed/-d*, *-ing* i *-š* u prvom elementu sintagme, pluralni nastavak *-s*, sufiks *-y*, početni dio složenice. Rijetki su pseudoanglizmi s prenesenim sufiksima jezika davaoca ili dodanim sufiksima jezika primaoca.

U formiranju nekih pseudoanglizama kombinira se više tvorbenih načina. Po načelu kombiniranja načina tvorbe, pseudoanglizmi su podijeljeni u skupine onih koji se tvore kombinacijom elipse i supstitucije, kombinacijom elipse i kompozicije, elipse i adicije, kombinacijom elipse, supstitucije i adicije, zatim kombinacijom elipse, supstitucije i kompozicije te kombinacijom elipse, adicije i kompozicije.

Prilog

Adaptirana značenja analiziranih anglizama u ruskom i hrvatskom ekonomskom nazivlju

ELIPSON FORMIRANA REPLIKA		ZNAČENJE U RUSKOM	ZNAČENJE U HRVATSKOM
RUS.	HRV.		
	<i>big board</i>		<i>izraz za New York Stock Exchange</i>
<i>биз</i>	<i>biz</i>	<i>biznis</i>	<i>biznis</i>
	<i>dax</i>		<i>indeks vodećih dionica kojima se trguje na burzama u Njemačkoj</i>
	<i>dummy</i>		<i>varijabla bez određenog značenja, ali omogućava izračunavanje drugih varijabli</i>
<i>Евронет</i>	<i>Euronet</i>	<i>europski telekomunikacijski sustav</i>	<i>telefonski povezana mreža u Europskoj uniji kojom se omogućuje pristup znanstvenim i ekonomskim informacijama</i>
	<i>PHARE</i>		<i>organizacija za pomoć Poljskoj i Mađarskoj za obnovu privrede</i>
	<i>piggyback</i>		<i>priključeni ili kooperativni marketing</i>
<i>пуп</i>		<i>pravo prodaje vrijednosnog papira po utvrđenoj cijeni</i>	
<i>рэкет</i>		<i>iznuđivanje, ucjenjivanje</i>	
	<i>retail bank</i>		<i>banka u kojoj dominiraju depoziti malih štediša</i>
	<i>superprofit</i>		<i>višak iznad prosječnog profita</i>
<i>лаг</i>	<i>lag</i>	<i>kašnjenje</i>	<i>zadržka, kašnjenje; u financijama, plaćanje duga nakon isteka roka</i>

	Baltic Exchange		<i>londonska robna burza za međunarodno trgovanje žitom, krumpirom i mesom</i>
	bankovni holding		<i>oblik okrupnjavanja banaka</i>
<i>свопинг</i>		<i>prodaja i istodobna kupovina vrijednosnih papira</i>	
<i>чартер</i>		<i>ugovor o zakupu broda</i>	
<i>компандинг</i>		<i>vrsta rasta uloga u banci</i>	
<i>контролинг</i>	kontrolling	<i>dio sustava menadžerske kontrole utemeljen na računovodstvu odgovornosti</i>	<i>većinsko vlasništvo u kompaniji; dio sustava menadžerske kontrole utemeljen na računovodstvu odgovornosti</i>
<i>Экономист</i>	Economist	<i>naziv engleskog tjednika u kojem se nalaze novosti iz svijeta biznisa</i>	<i>britanski ekonomski tjednik svjetskoga glasa</i>
<i>Файнэнил таймс</i>	Financial times	<i>svjetski najutjecajnije novine iz područja ekonomije, biznisa i financija</i>	<i>jedne od najpoznatijih i najautoritativnijih novina iz ekonomije, biznisa i financija</i>
<i>флотрэйдер</i>		<i>burzovni mešetar koji obavlja poslove za svoj račun</i>	
<i>хантинг</i>		<i>vrbovanje i nagovaranje na prijelaz u drugu tvrtku</i>	
<i>холдинг</i>	holding	<i>kompanija koja upravlja i kontrolira druge kompanije</i>	<i>kompanija koja kontrolira i upravlja drugim kompanijama</i>
<i>лэндинг</i>		<i>iznos koji se naplaćuje za korištenje luke i istovar robe</i>	
<i>лоббист</i>	lobist	<i>osoba koja je u službi određene velike kompanije i pomoću koje se vrši pritisak na zakonodavne organe radi ostvarenja interesa kompanije</i>	<i>pripadnik nekog lobija</i>
	multibankovni holding		<i>skupina od dviju ili više banaka koje kao zajedničko vlasništvo osnivaju bankovni holding</i>

<i>райтс</i>		<i>dionice po privilegiranoj cijeni</i>	
<i>тревелер-чек</i>	<i>traveler's check</i>	<i>turistički ček koji na određeni iznos izdaje banka</i>	<i>putni ček</i>
	<i>buldozi</i>		<i>vrijednosnice nebritanskih rezidenata denominirane u funtama sterlinga</i>
	<i>consol</i>		<i>obveznica bez utvrđenog datuma dospjeća</i>
<i>кросс-чек</i>		<i>ček s dvjema paralelnim crtama po dijagonalni</i>	
<i>деливери</i>		<i>dokument o izdavanju robe sa skladišta</i>	
	<i>duopol</i>		<i>tip tržišne strukture gdje postoje samo dva prodavača</i>
	<i>duty free, fri šop, djutić</i>		<i>bescarinska prodavaonica</i>
<i>пирамида</i>		<i>raspodjela imovine po stupnju rizika</i>	
<i>форвард</i>		<i>oblik terminskih obračuna</i>	
	<i>leverage lease</i>		<i>složeni oblik posla kod kojeg najmodavac osigurava 20 do 40% vrijednosti opreme koju daje u lizing</i>
<i>лапсум</i>		<i>jednokratni iznos, opći iznos</i>	
<i>Муџи</i>		<i>jedno od vodećih poduzeća za investicijske informacije</i>	
	<i>multinacionalna</i>		<i>multinacionalna kompanija</i>
<i>пaблик-релейшн</i>		<i>odnosi s javnosti</i>	
<i>спонсировать</i>		<i>pomagati/pomoći neki projekt</i>	
<i>бум</i>		<i>poduzeće koje je bankrotiralo</i>	

СИФ		<i>jedan od temeljnih uvjeta isporuke tereta u međunarodnoj trgovini</i>	
	leveraged buyout		<i>preuzimanje poduzeća uz pomoć aktive preuzetog poduzeća</i>
	ludist, ludizam		<i>pristaša ludizma; ludistički pokret</i>
менеджеризм		<i>praksa rukovođenja, upravljanja</i>	
рейганизм	reganizam	<i>politička i gospodarska doktrina vezana uz ime R. Reagana</i>	<i>politička i gospodarska doktrina vezana uz ime R. Reagana</i>
	Eurobanka		<i>Europska središnja banka</i>
КАФ		<i>temeljni uvjeti isporuke i plaćanja robe</i>	
банковский бизнес		<i>bankarstvo</i>	
	due dilligance		<i>dubinska analiza kompanije</i>
бизнеследи		<i>poslovna žena</i>	
рэкетмен		<i>ucjenjivač, iznuđivač</i>	
шоп-тур		<i>odlazak u kupovinu izvan granica Rusije</i>	
	gombeeman		<i>posrednik za sve vrste robe kao broker na europskom i američkom tržištu</i>

Literatura:

- BABIĆ, ANTE 2001. *Englesko-hrvatski ekonomski rječnik*. Zagreb: Mate.
- BAHTIJAREVIĆ-ŠIBER, FIKRETA; PERE SIKAVICA 2001. *Leksikon menadžmenta*. Zagreb: Masmedia.
- BLACK, JOHN 2003. *A Dictionary of Economics*. Oxford: Oxford University Press.
- ČULINA, KATARINA 1998. *Glosar hrvatsko-engleski ekonomskopravnoga nazivlja*. Zagreb: Glosema.
- DOWNES, JOHN; JORDAN ELLIOT GOODMAN 2006. *Dictionary of Finance and Investment Terms*. New York: Barron's.
- Ekonomski leksikon*. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" i Masmedia, 1996.
- Englesko-hrvatski poslovni rječnik/Dictionary of business*. Prijevod i leksička obrada M. Jurković, A. Selaković. Zagreb: Školska knjiga, 2006.
- Encyclopaedia Britannica*. CD-ROM. Multimedia Edition. 1994.–1998.
- ETZEL, BARBARA 2003. *Webster's New World Finance and Investment Dictionary*. Indianapolis: Wiley Publishing.
- FABIJANIĆ, IVO 2007. Transmorfemizacija imeničkih sintagma na primjeru anglicizama u ruskoj računalnoj terminologiji. *Croatica et Slavica Iadertina*, III, Zadar, 165–172.
- FABIJANIĆ, IVO 2008. *Anglizmi u ruskoj i hrvatskoj ekonomskoj terminologiji*. Doktorska disertacija u rukopisu. Zadar.
- FILIPOVIĆ, RUDOLF 1985. Pseudoanglicisms in European languages. *Studia Linguistica Diachronica et Synchronica*, ur. Pieper / Stickel. Berlin – New York – Amsterdam: Mouton de Gruyter, 249–255.
- FILIPOVIĆ, RUDOLF 1986. *Teorija jezika u kontaktu: uvod u lingvistiku jezičnih dodira*. Zagreb: Školska knjiga.
- FILIPOVIĆ, RUDOLF 1990. *Anglicizmi u hrvatskom ili srpskom jeziku: porijeklo, razvoj, značenje*. Zagreb: Školska knjiga.
- FILIPOVIĆ, RUDOLF 1998. Funkcija elipse u formiranju anglicizama u europskim jezicima. *Radovi Zavoda za slavensku filologiju*, 32, Zagreb, 75–79.
- FILIPOVIĆ, RUDOLF; ANTICA MENAC 2005. *Engleski element u hrvatskome i ruskom jeziku*. Zagreb: Školska knjiga.
- КРУПНОВ, ВИКТОР 2005. *Русско-английский бизнес словарь*. Москва: Астрель, АСТ.
- LEKO, VLADO 1998. *Rječnik bankarstva i financija*. Zagreb: Masmedia.
- ЛОЗОВСКИЙ, ЛЕОНИД [и др.] 2006. *Управление. Финансы. Русско-английский словарь*. Москва: Русский язык – Медиа.

- Merriam Webster's Collegiate Dictionary*. Encyclopaedia Britannica. CD-ROM. Multimedia Edition. 1994.–1998.
- Oxford Business English Dictionary for Learners of English*, edited by D. Parkinson. Oxford: Oxford University Press.
- ПИВОВАР, АРКАДИЙ 2003. *Большой англо-русский финансово-экономический словарь*, под ред. В. И. Осипова. Москва: Издательство «Экзамен».
- RADOŠ, LJERKA; MARCEL MELER 2002. *Englesko-hrvatski rječnik nazivlja u marketingu*. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku.
- РАЙЗБЕРГ, БОРИС; ЛЕОНИД ЛОЗОВСКИЙ; ЕЛЕНА СТАРОДУБЦЕВА 2006. *Современный экономический словарь*. Москва: ИНФРА-М.
- Rječnik bankarstva i financija* (u redakciji V. Leko i N. Matas). Zagreb: Masmmedia, 1993.
- SOFER, MORRY 2005. *Russian Business Dictionary*. Rockville: Schreiber Publishing.
- ŠPILJAK, VIŠNJA 2000. *Englesko-hrvatski poslovni rječnik*. Zagreb: Masmmedia.
- Толковый словарь по бизнесу, коммерции и маркетингу*, под общ. ред. П. Ф. Пероченко. Москва, 1992.
- ЖДАНОВА, ИРИНА 2006. *Русско-английский экономический словарь*. Москва: Русский язык – Медиа.
- ЖДАНОВА, ИРИНА; МАРИНА СКВОРЦОВА *Русско-английский словарь: Банки, Биржи, Бухгалтерский учет*. Москва: Русский язык.
- Internetski izvor: <http://www.urbandictionary.com>

Reinterpretation of Ellipsis in the Formation of Anglicisms

Abstract

The paper presents the results of an analysis of elliptic anglicisms in Russian and Croatian economic terminology. These results have led to the revision and reinterpretation of the formation of elliptic anglicisms and their classification and qualification according to the stages of their adaptation. Along with a presentation of the combinations of various formation forms of pseudoanglicisms, new definitions for the differentiation of the stages of adaptation have been offered.

Ključne riječi: elipsa, anglizmi, engleski, ruski, hrvatski, ekonomski nazivi, stupnjevi elipse, primarna i sekundarna adaptacija, pseudoanglizmi, kombiniranje tvorbenih načina

Key words: ellipsis, anglicisms, English, Russian, Croatian, economic terms, degrees of ellipsis, primary and secondary adaptation, pseudoanglicisms, combinability of word-formations

